

Fylkesmannen i Troms og Finnmark

*Romssa ja Finnmárkku fylkkamánni
Tromssan ja Finmarkun maaherra*

Vår dato:

10.02.2020

Vår ref:

2020/219

Deres dato:

Deres ref:

Porsanger kommune
Rådhuset
9712 LAKSELV

Saksbehandler, innvalgstelefon

Rasmus Kristoffer Høyning, 78 95 03 27

Skadefellingstillatelse av gaupe i reinbeitedistrikt 14 A i Porsanger kommune

Fylkesmannen i Troms og Finnmark viser til søknad om skadefelling 06.02.2020 fra reinbeitedistrikt 14 A – Spierttagáisá i Porsanger kommune. Vi viser også til daglig dialog med Kjell Magne Eira i Munkavárre Siida tilbake til 27.01.2020.

- Vedtak -

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 3, gir Fylkesmannen skadefellingstillatelse på én - 1 - gaupe innenfor nærmere angitt A-område for gaupe i Porsanger kommune. Tillatelsen gis til Porsanger skadefellingslag og gjelder i perioden 11.02.2020–15.02.2020. Skadefellingsforsøk skal ikke pågå uten at det er forhold som gir gode forutsetninger for å lykkes. Tillatelsen gjelder innenfor nærmere angitte vilkår. Grunnlaget for den korte perioden er at Fylkesmannen kun har myndighet på betinget skadefelling av gaupe til og med 15. februar 2020, gitt av Miljødirektoratet 19.05.2019.

Vilkår knyttet til fellingstillatelsen:

1. Følgende personer inngår i skadefellingslaget:

Kurt Roger Pedersen (skadefellingsleder)

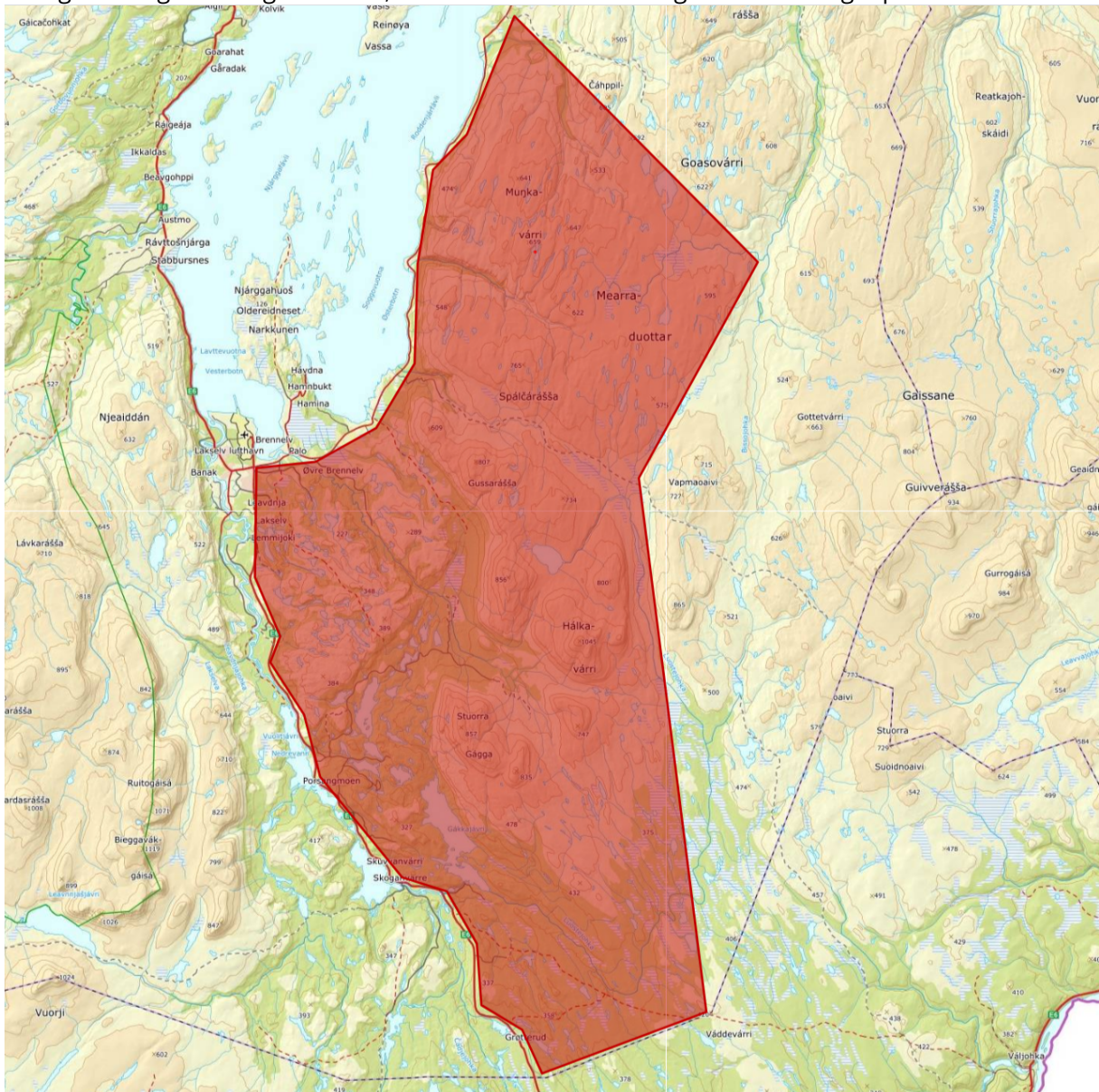
Porsanger skadefellingslag

2. Fellingsleder er ansvarlig for at alle medlemmene på fellingslaget er gjort kjent med avgrensningene og vilkårene for fellingstillatelsen.

3. Krav til våpen/ammunisjon: Hagle kan benyttes ved felling av gaupe. Krav til rifleammunisjon jf. § 16 i forskrift om utøvelse av jakt og fangst (2002.03.22 nr. 0313): under jakt med rifle på gaupe skal det brukes ammunisjon med ekspanderende prosjektil og anslagsenergien skal være minst 980 joule (100 kgm) målt på 100 meters avstand, E100.

4. Avgrensning av fellingsområdet, rødt felt viser skadefellingsområdet for gaupe:

5. Det stilles krav om avlagt skyteprøve for storvilt. Deltakerne i fellingsforsøket skal utøve fellingen på en human og sikkerhetsmessig forsvarlig måte, jf. viltlovens § 19.

6. Det skal sikres god kommunikasjon mellom deltakerne på fellingslaget. Dette blant annet for å unngå at det felles flere dyr enn det fellingstillatelsen gjelder.

7. Tillatelsen gjelder i tidsrommet fra og med 11.02.2020 til og med 15.02.2020

8. Dersom det felles gaupe, skal dette omgående meldes til Statens naturoppsyn på tlf. 994 37 644 og til Fylkesmannens telefonsvarer på tlf. 77 64 22 32. På dagtid hverdag til Fylkesmannen på tlf. 78 95 03 00

9. For å sikre effektivitet ved fellingsforsøket gir Fylkesmannen dispensasjon til innmeldte deltakere i fellingslaget, fra deler av reglene i viltlovens § 21 bokstav b og c. Dette betyr at snøskuter kan benyttes til å lokalisere gaupe, og ringe inn dyr. Bruk av skuter til forfølgelse er ikke lov. Det er ikke

tillatt å løse skudd på eller over offentlig vei. (*Hjemmel for at Fylkesmannen slik kan sette til side regler som ellers gjelder er gitt i Forskrift om forvaltning av rovvilt § 9 tredje ledd jamfør Ot.prp. nr. 37 (1999-2000), kapittel 4.1 og 4.4*). I tillegg må det innhentes tillatelse fra motorferdselloven fra den/de aktuelle kommunene.

10. Oppnevnte fellingsleder forplikter seg til at felling blir utøvd på en human og sikkerhetsmessig forsvarlig måte, jf. viltlovens § 19. Den/de som måtte såre gaupe under forsøk på felling, plikter å gjøre det de kan for å få avlivet gaupa. Vedkommende plikter å forvisse seg om hvorvidt påskutt dyr er truffet, og sørge for at Fylkesmannen og Statens naturoppsyn umiddelbart underrettes. Fylkesmannen avgjør hvordan videre ettersøk skal ledes. Medlemmene i fellingslaget skal, hvis ikke annet er avtalt, uten godtgjørelse, bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk, jf. § 8 i forskrift om forvaltning av rovvilt.

11. Medlemmer på fellingslaget, må for å kunne bruke snøskuter, ha tillatelse til bruk av snøskuter jf. motorferdselloven med forskrifter.

12. Jf. § 22-8 i våpenforskriften skal skytevåpen under transport være tomt for ammunisjon, og nedpakket i futteral, bag, veske, sekk eller lignende.

13. All felling stanses ved fellingstillatelsens utløp, eller hvis Fylkesmannen av andre årsaker finner å måtte stoppe fellingsforsøket. Fellingsleder har et særlig ansvar for å holde seg oppdatert og være tilgjengelig ovenfor Fylkesmannen.

14. Gaupe som blir felt på denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt vilt uten nærmere samtykke fra forvaltningsmyndighet. Felt gaupe skal behandles på en slik måte at byttets verdi ikke forringes unødig.

15. Ved evt. oppfyllelse av regionens delegerte myndighetskvote inndras fellingstillatelsen umiddelbart.

Rammer for skadefelling

Skadefelling administreres av Porsanger kommune som fungerer som regnskapsførende enhet for fellingslaget i forbindelse med utbetalingene. Fylkesmannen gir en øvre økonomisk ramme for skadefellingsforsøket begrenset til 7 personer og 5 dager og en døgnsum på 1600 kroner per døgn og person. Dette blir en øvre økonomisk ramme på 56 000 kroner. I tillegg vil feriepengene bli dekket av Fylkesmannen. Det skal ikke brukes ressurser dersom vanskelige forhold gjør at en svært lite trolig vil lykkes med skadefelling. Skadefellingsleder sender inn til kommunen, samlet for hele skadefellingslaget krav om godtgjøring ved fellingsforsøk og krav om dekning av direkte og dokumenterte kostnader inntil 30 000 kroner. Kravene fra hver deltager må inneholde navn, adresse, postnr., poststed og bankkonto, samt total sum som kreves refundert. Utleggskravet må ha dato og underskrift fra den som har hatt utleggene, og fra skadefellingsleder.

Kommunen kan utbetale godtgjøring til fellingslaget for den tid som er benyttet til fellingsforsøket. Deltagere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere. Utbetalingen fra Fylkesmannen til kommunen kan ikke overskride de rammer som fremgår av vedtaket. Miljødepartementet har fastsatt en døgnsum på 1600 kroner per døgn per deltager. Kommunen kan betale ut godtgjøring etter rapport fra fellingsleder. Fylkesmannen yter etter søknad tilskudd til kommunen til dekning av godtgjøring. Kommunens søknad om godtgjøring må inneholde timelister fra den enkelte deltager, underskrevet av deltageren, og av skadefellingsleder. Innsats i 7,5 timer eller mer utløser full sats på 1600 kroner, innsats under 7,5 timer aktuelle døgn gir en utbetaling på

213,3 kroner per time. Godtgjøring skal kun gis for de dager av skadefellingsperioden der forsøk på skadefelling har pågått aktivt. Etter som det er krav til at fellingsleder organiserer fellingslaget, og utarbeider fellingsrapport og timelister, anses den tiden fellingsleder bruker på dette å være fellingsforsøk, derfor kan skadefellingsleder gis godtgjøring for dette.

For dekning av direkte og dokumenterte kostnader inntil 30 000 kroner:

Skadefellingsleder må samle inn og sende til administrerende kommune utleggskrav, ført på reiseregningsskjema og med kvitteringer stiftet på, fra alle deltagerne i skadefellingslaget.

Utgifter som dekkes er leie av hytte (kvittering for dokumentasjon), bompenger (kvittering for dokumentasjon). Bruk av bil/skuter dekkes etter statens kilometersatser. Det forutsettes at det sendes inn dokumentasjon på dette, dvs. start- og stoppested, tidspunkt og antall kilometer. Dette kan lettest gjøres ved å bruke statens reiseregningsskjema (bil), men annen «kjørebok» kan også benyttes. Når det er kjørt med skuter utenfor løyper, og det er vanskelig å definere eksakt, skriv så nøyaktig det lar seg gjøre i hvilket område og hvor lang tid som er benyttet til kjøringen, og hvor langt det er kjørt.

Kost/matpenger, tapt arbeidsfortjeneste eller betaling/godtgjørelse for oppdraget dekkes ikke.

Søknaden

Munkavarre-siida i reinbeitedistrikt 14 A – Spierttagáisá søker om skadefelling på 2 gauper i sitt sen-vinterbeite. De har meldt inn 39 kadavre av rein fra skadeområdet. 15 skal være tatt av gaupe, som indikerer overskuddsdreping. Basert på sportegn har de minst 4 gauper som tar dyr. De forer med rundballer for å holde flokken samlet, men pga. rovviltaktivitet støykes flokken jevnlig på avveie. De har også tapt rein til gaupe sør i beitet, men på grunn av vær og begrenset med mannskap har de problemer med å få dokumentert dette og å få sikret alle kadaver i området. Det er utfordrende å skulle jobbe forebyggende samtidig som man skal prøve å dokumentere skadesituasjonen ved å finne kadaver.

Lowverk

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 b, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9 kan Fylkesmannen fatte vedtak om iverksetting av felling for å forhindre fremtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltneemda, jf. rovviltforskriften § 8, eller Miljødirektoratet jf. § 13. Miljødirektoratet har i brev av 29.5.2019 tildelt en kvote for betinget skadefelling av gaupe på fire dyr til Fylkesmannen i rovviltregion 8. Det gjenstår to dyr av denne kvoten.

Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning.

Det skal særlig tas hensyn til:

- a) områdets betydning som beitemark
- b) skadenes omfang og utvikling
- c) potensialet for fremtidige skader
- d) muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Bestandsstatus gaupe

I 2019 ble det estimert 257 familiegrupper av gaupe i Skandinavia. Det er en nedgang på fem familiegrupper sammenlignet med 2018. Av disse ble 55 familiegrupper registrert i Norge. De 257

familiegruppene som er registrert i Skandinavia tilsvarer en bestand på 1512 gauper
(*Bestandsovervåking av gaupe i 2019, revidert utgave, bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia nr. 2 2019*)

I Troms og Finnmark er bestandsmålet for gaupe ti familiegrupper. Over årene 2017, 2018 og 2019 har det blitt registrert henholdsvis 6, 4 og 5 familiegrupper. Imidlertid ser det ut til at det registreringssesongen 2019/2020 per dato har blitt registrert rundt ti familiegrupper. Siden 1.1.2018 er det i region 8 registrert en avgang på fire gaper; to voksne hanngauper skutt på skadefelling i februar/mars 2018, i Porsanger og Kvæningen samt to gaupeunger påkjørt av bil i november/desember 2019 i Nordreisa og Kåfjord.

Fylkesmannens vurdering

Fylkesmannen vurderer at området er et meget viktig beiteområde for rein og sau. Dette er sen-vinterbeite til distriktet. Det er også beiteområder for sau. Historisk sett har området en godt dokumentert gaupehistorikk med skader, registreringer og skadefellinger. Fylkesmannen har gitt midler til å jobbe forebyggende i området, men vær og føre har gjort at mulighetene for å jobbe forebyggende er begrenset. Fylkesmannen vurderer at reindriften har gjort det som kan forventes for å forebygge tap i skadesituasjonen.

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at gaupa og dens genetiske mangfold ivaretas på lang sikt, og at gaupe forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid veies opp mot andre viktige samfunnsinteresser jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Det aktuelle området i Porsanger kommune er A-område for Gaupe. Det er registrert en familiegruppe nord i fellingsområdet før jul og dokumentert et enkeltindivid ved Gagga i oktober. I søknaden oppgir reindriften at de har 4 gauper som tar dyr. Reindriften har selv observert en enkeltgaupe like ved et kadaver tidlig i skadeperioden og mener det er familiegruppen registrert før jul som er de 3 andre.

På grunn av været har det ikke vært mulig å spore gaupe i området og det er ikke funnet noen klare indikasjoner eller spor på kadavrene som har blitt undersøkt som kan si noe om tilstedeværelse av gaupefamilie eller ikke.

Det søkes om skadefelling av to gauper på bakgrunn av at det er mistanke om én hanngaupe og en familiegruppe bestående av én hunn og to unger. Da det ikke foreligger konkret dokumentasjon på hvilke individer som er i området annet enn synsobservasjonen av hanngaupa, ser ikke Fylkesmannen at det er åpning for å gi skadefelling på mer enn et dyr da det er A-område for gaupe. Dersom det felles et dyr og skadene ikke opphører, vil opplysninger om det felte dyret være avgjørende i vurderingen dersom det søkes på ny om skadefelling.

Det er levert/meldt inn ca. 40 kadaver siden skadesituasjonen ble oppdaget 25.01. av disse er 15 dokumentert/antatt sikker av SNO, 6 til gaupe og 9 til jerv. Det ligger per 10. februar 8 kadaver til opptining hos SNO som skal bli undersøkt. I skrivende stund er det 11 kadaver i området med gaupeskader som er registrert med ukjent usikker, kun 3 av disse har vært undersøkt. På grunn av været, har noen av kadavrene ikke blitt sikret, men bare fotografert i felt av reindriften og meldt inn til SNO etter avtale med Fylkesmannen, disse er blant kadavre som har status ukjent/usikker i hovedsak rundt Gaggavarre hvor det kun er blitt dokumentert jerveskader. Dette ble gjort for at

reineierne skal kunne jobbe forebyggende da det i denne perioden var mye dårlig vær og begrenset med timer tilgjengelig for å gjete. Det var i tillegg høy dokumentasjonsgrad på kadavre som allerede var levert inn fra dagene før.

Det har vært en geografisk fordeling av kadavre tatt av gaupe og jerv. De gaupetatte kadavrene har alle blitt dokumentert nord i fellingsområdet nær Brennelv, Caskilvarre og Lavtevarre, mens jerveskadene har vært i den sørlige delen av fellingsområdet ved Gagga.

SNO har tatt ut to jerv i område ved Gagga på ekstraordinært uttak siden skadene oppstod. Dagen etter ble det avbildet en jerv på et åte i samme område med viltkamera.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet.

Årlige rapporter fra Rovdata på bestandsstatus for gaupe, som *Bestandsovervåking av gaupe i 2015 – Bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia 2-2019* og *NINA rapport 1679, Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2019*, har bidratt til god kunnskap om gaupas bestandssituasjon regionalt og nasjonalt, og om hvilken effekt en felling vil ha på bestanden.

Forskning utført av Scandlynx har gitt mye kunnskap om gaupas overlevelse og reproduksjon, arealbruk og drapstakt på beitedyr, blant annet gjennom NINA minirapport 450, *Gaupe og jerv i Troms og Finnmark, Statusrapport Scandlynx 2012–2013*, og NINA rapport 1200, *Gaupe og jerv i reinbeiteland, Sluttrapport for Scandlynx Troms og Finnmark 2007–2014*.

Vi har et godt kunnskapsgrunnlag jf. naturmangfoldloven § 8. Føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 kommer dermed ikke til anvendelse. Fylkesmannen vurderer at uttak av én gaupe i dette tilfellet ikke vil påvirke økosystemet nevneverdig, jf. naturmangfoldloven § 10.

Når det gjelder naturmangfoldloven § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder har Fylkesmannen lagt til grunn at rovviltnemnda gjennom forvaltningsplan for rovvilt i region 8, vedtatt 10.10.2013, med sin geografiske differensiering har ivaretatt de hensyn som er nedfelt i naturmangfoldloven § 12.

Naturmangfoldloven § 11 sier at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver. Fylkesmannen vurderer at det ikke er relevant å vurdere dette i denne saken som gjelder skadefelling av gaupe.

Fylkesmannen har ikke myndighet på betinget skadefelling av gaupe ut over 15. februar 2020. Dersom det blir delegert myndighet til fylkesmannen med ny kvote på betinget skadefelling av gaupe. Vil det være aktuelt å forlenge fellingsperioden.

Konklusjon

Fylkesmannen gir skadefellingstillatelse på én – 1 – gaupe innenfor nærmere angitt A-område for gaupe i perioden 11.02-15.02 da Fylkesmannen ikke har delegert myndighet ut over denne perioden i skrivende stund. Begrunnelsen for vedtaket er en skadesituasjon i et viktig beiteområde for rein og sau, hvor det er forsøkt med forebyggende tiltak i den grad det lar seg gjøre. Fylkesmannen har lagt vekt på bestandsdata for gaupe fra inneværende registreringssesong.

Med hilsen

Bente Christiansen (e.f.)
miljødirektør

Rasmus Kristoffer Høyning
Roviltforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Per John A Anti	Bieskkángeaidnu 69	9730	Karasjok
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM